

SLOVENSKI NAROD.

Kakaj vsek dan zvečer, imamo vedno v prilozi, in po pošti prejemo za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano, poštovanje na dom za vsa leta 35 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 9 K, za en mesec 4 K. Kdor hodi kuz ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 3 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe nam izredne preložitve stroškov se se zbra. — Za ostanke se plačuje od petdesetpet petit-vrsto po 12 h, če se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplni naj se izvelj frankovati. — Iskropni se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Kranjskih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravitelstvo pa v pritličju. — Upravitelstvo naj se blagoveliče pošiljati stroškovne, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravitelstva telefon št. 25.

Koroški Slovenci in volilna reforma.

Pred volilno reformo.

Nemci so si leta 1873., ko so se ugotovili državnozborni volilni okraj, znali zagotoviti svojo premoč z volilno geometrijo, katera je popolnoma potisnila v stran drugo narodnost v deželi. V celem tem času je zastopal koroški Slovenci slovenski poslanec le kratka tri leta (Lambert Einspieler) in celo delovanje tega poslanca je bilo zaradi nemške obstrukcije v „Badenijevih časih“ popolnoma onemogočeno. Pri volitvah v državni zbor koroški Slovenci niso imeli sreče. Ravno tako nesrečna zanje je tudi še sedaj veljavna razdelitev deželnozbornih volilnih okrajev, vsled katere je bilo dosedaj mogoče spraviti v deželni zbor samo enega slovenskega poslanca (Franjo Grafenauer). Vse politično delo, pri katerem se je dalo kaj doseči, so bile občinske volitve. Žalibog je bila narodna zavest velikega dela koroških Slovencev vsled vednih porazov pri deželnozbornih in državnozbornih volitvah tako omajana in nemški vsestranski pritisk tako močan in tako vpliven, da je marsikatera občina, ki je po uradni statistiki popolnoma slovenska, vendar v nemških rokah. Danes je 32 občin v slovenskih rokah. Delo v občinah je težavno, ker razna medsebojna nasprotstva otežujejo narodno delo še poleg vseh drugih narodno delo ovirajočih in zavirajočih činiteljev. V zadnjih letih se je stvar precej izpremenila, ker so posegle v narodni boj nove moči in se je po trudapolnem delu začelo svitati po celi slovenski Koroški. Zaspanost in trmota ste izginili iz narodnih vrst in narodna zavest se je začela učvrščevati med narodom. Vzlic tako slabim predpogojem, kakor jih je nudila dosedanja volilna geometrija, so se koroški Slovenci madejali boljših časov. Znani rek „morituri vos salutant“ je izginil in po celem Slovenskem se je čulo, da slovenski Gorotan vstaja, boljša bodočnost se je kazala koroškim Slovincem.

Koroška je imela po dosedanem volilnem redu 10 državnozbornih poslancev, in sicer je volilo veleposestvo 1, mesta in trgi 3, trgovska in obrtna zbornica 1, kmetijske občine 4 in splošna kurija 1 poslanca. Kakor že rečeno, je bila volilna geometrija skrajno nesrečna za Slovence, kateri so mogli svoje kandidate postaviti edino v dveh volilnih okrajih četrte kurije. Volilni okraj četrte kurije so bili sledeči: 1. sodni okraj Celovec, Trg, Velikovec, Žel Kapla, Pliberk, Dobrlavas s 53.856 Slovinci in 51.217 Nemci; 2. Št. Vid, Breže, Krka, Svinec, Stari dvor, Volšperk, Št. Lenart in Št. Pavel (samo dve občini Mostič in Sp. Dravograd s slovenskim prebivalstvom); 3. Beljak, Požek, Št. Paternjan, Podkloster, Trbiž, Borovlje z 28.113 Slovinci in 45.391 Nemci; 4. Špital, Sovodje, Milštata, Greifenburg, Zg. Bela, Voglič, Šmohor in Kotiče s 4461 Slovinci in 58.332 Nemci. Kakor je razvidno, so Slovenci samo v prvem volilnem okraju v večini, kajti povsod in tudi v tem

okraju je prideljenih toliko nemških okrajev, da so Slovenci majorizirani.

Ako bi bila vlada količkaj pravična in če bi se le količkaj držala državnih osnovnih zakonov, bi se bili volilni okraj na Koroškem uredili tako, da bi Slovenci dobili dva mandata. Prvemu volilnemu okraju bi se odvzel Trg in pridilil četrtemu, tretjemu bi se odvzel Št. Paternjan ter tudi pridilil četrtemu, kateremu bi se odvzel Šmohor in dodal tretjemu. Na ta način bi bila Slovincem zagotovljena dva mandata.

Vzlic tej nesrečni volilni geometriji so Slovenci zmagali enkrat v prvem volilnem okraju in pri zadnji dopolnilni državnozborni volitvi, kjer so edino le socialni demokrati naklonili zmago nemškemu nacionalcu, je bila nemška zmaga tako klaverna, da so se je Nemci sami sramovali: pri 4424 oddanih glasovih je zmagal Seifritz proti Grafenauerju z malenkostno večino 84 glasov. (Pripomnimo naj tu, da slovenski protest proti Seifritzovi izvolitvi še danes ni rešen.) Te zadnje dopolnilne volitve so pokazale, kje je treba še vztrajnega dela v tem volilnem okraju. Le v par občinah trdnjše organizacije, in pri splošnih volitvah, ko Nemci ne morejo koncentrirati vseh svojih moči na en okraj, bil bi ta okraj gotovo slovenski. In ravno tako slabo tudi ni za Slovence v tretjem, beljaškem volilnem okraju. Veliko slovenskih občin tega okraja je le na videz „uradnostatistično“ nemških in Slovenci tudi v tem okraju niso držali rok križem. Ako bi zastavili vse svoje moči, ne rečemo, da bi pri prvih volitvah ravno zmagali, ali razmerje glasov bi ne bilo veliko neugodnejše, kakor pri zadnjih dopolnilnih volitvah v celovško-velikovškem okraju, posebno če bi zopet kandidiral na nemški strani znani kinavec Orasch. Po preteku nove legislativne dobe, ko bi se slovenska organizacija tudi v tem okraju bolj utrdila, bi bil tudi ta okraj gotovo slovenski, vsaj potom kakega kompromisa, ako ne drugače. Kdor le količkaj pozna razmere na Koroškem, bo potrdil, da ta izvajanja niso le mlatev prazne slame ali samo pobožne želje kakega navdušenega koroškega Slovence, temveč dejstva, ki se bi dala izvesti, ako bi se bilo dosedanje narodno delo nadaljevalo z enako vztrajnostjo in žilavostjo, kakor se je začelo. Koroški Slovenci bi bili imeli v prihodnjem državnem zboru popolnoma gotovo enega svojega poslanca, ako ne morda dveh. Ali v tem je prišla „zveličavna“ volilna reforma, ki naj bi bila po izrekih vseh mogočih ministrskih predsednikov in političnih „velikanov“ vsem narodnostim avstrijske narodnostne godlje enako pravična, ki naj bi tudi koroškim Slovincem ohranila njih posestno stanje, kakor vsem drugim. In kako se je to doseglo?

Posestno stanje koroških Slovencev je bil velikovško-celovški volilni okraj, kajti tu jim je bil mandat, ki je bil izgubljen le vsled narodne mlačnosti, zagotovljen, posestno stanje koroških Slovencev pa je bil tudi beljaški volilni okraj, kajti tudi tu so imeli Slovenci priliko stopiti v boj za mandat in tudi upanje, da si ga v doglednem času priborijo.

81.969 Slovencev je imelo priliko stopiti v boj za svoje pravice, nemogočeno je to bilo le 9000 Slovincem. Volilna reforma pa je v svoji „vsezveličavnosti“ in velepravičnosti razkosala Slovence na Koroškem v devet delov, onemogočila jim zmago celo v takoiimenovanem „slovenskem“ volilnem okraju, kjer pride v poštev le 37.600 Slovencev (uradno naštetih) in 53.000 Slovencev naravnost oropala vsake mogočnosti izvoliti si svojega poslanca. Dočim je stari volilni red kratil koroškim Slovincem samo eno desetino resničnega posestnega stanja, ga jim jemlje volilna reforma tri petine, v najhujšem slučaju pa — celo! Potemtakem je v najboljšem slučaju, ako vendar-le zmaga v „slovenskem“ volilnem okraju slovenski kandidat, obsojenih v narodno smrt tri petine koroških Slovencev, in sicer ravno tamkaj, kjer se odpira Nemcem po novi železnici pot do Adrije, v najhujšem slučaju pa je posvečen pogin ves slovenski narod na Koroškem, kajti ako sedaj, pri prvih volitvah ne zmaga slovenski kandidat, ne bo zmagal nikoli več.

Koroški Slovenci so bili sicer in so še vedno odkritosrčni prijatelji volilne reforme na podlagi splošne in enake volilne pravice, ako se izvede res pravično, kar se pa, žal, ni zgodilo. Pokazalo se je kmalu kranjsko kopito izpod bleščečega plašča vseobče „pravičnosti“ volilne reforme in prepričani smo, da bo tudi kmalu sledilo žveplo in ogenj. Zato so tudi koroški Slovenci tako odločno zavračali one svoje prijatelje, ki so jih spravljali po vsej sili v „sveta volilno-reformska nebesa“ s pomočjo okoli vratu jim zadržene vrvi, in zahtevali, da naj ostane pri starem, ker jim sicer preti neizogibna smrt. Ali vse ni pomagalo nič, koroški Slovenci bodo morali izkrevaveti, da nasitijo svojo neizmerno lakoto njihovi najzagrizenejši sovražniki in njihovi „najboljši prijatelji“ — **lastni rodni bratje!**

Govor poslanca Plantana v poslanski zbornici 1. decembra. (Dalje.)

Da pa visoka zbornica vidi, s kako lahkomišelnostjo pobijata gg. dr. Šusteršič in Šuklje moj strogo stvarni predlog, moram po aktih konstatovati zelo interesantno dejstvo in opozarjam v tem oziru na tiskane minoritetne predloge.

Med temi predlogi najdete, čislana gospoda, več minoritetnih predlogov, ki jih je podpisal tisti poslanec dr. Šusteršič, ki hoče osmešiti moj minoritetni predlog. (Čujte, čujte!)

Ne moti ga pa niti najmanjše, da imajo minoritetni predlogi, ki jih je on sam podpisal, v bistvu isto svrhu, kakor moj minoritetni predlog za Kranjsko. (Čujte, čujte!)

Tako zahteva minoritetni predlog poslanca dr. Ploja za Štajersko volilni okraj šte. 10, v katerega bi se naj uvrstila tale mesta, trgi in vasi: Ormož, Središče, Laško, Brežice, Kozje, Podsreda, Pilštajn, Podčetrtek, Sevnica, Veržej, Planina, Rajhenburg, Zgornja Radgona, Slovenska Bistrica,

Makole, Studenice, Slovenski gradec, Šoštanj, Velenje, Marenberg, Vuzenica, Vižinga, Kortina in Sobota, Ptuj, Breg, Ptujška gora, Št. Lenart v Slovenskih gorah, Rogatec, Slatina kopalnice, Sv. Lorenc nad Mariborom, Celje, Vojnik, Št. Jur, Žalec, Vransko, Braslovče, Šmarje pri Jelšah, Lemberg, Gornji grad, Ljubno, Mozirje, Račica, Konjice in Vitanje.

Ako bi se hotel posluževati besed g. dvornega svetnika Šukljeta, kar pa nečem storiti, bi lahko rekel, da je g. poslanec dr. Šusteršič zadovoljen s tem, da se je na Štajerskem v svrhu ustanovitve mestnega volilnega okraja „pobralo“ nič manj nego 47 malih mest, trgov in navadnih vasi iz vse Spodnje Štajerske. (Čujte, čujte!)

Toda to je nekaj drugega!

Na Štajerskem pač dr. Šusteršič nima izgubiti nobenega mandata in presoja stega stališča vso zadevo!

In tudi glede števila prebivalstva v teh mestih, trgih in vaseh nima dr. Šusteršič prav nobenih pomislekov, dasi izkazuje mnogo teh krajev samo 500, 400, 300 in še manj duš.

Prav tako je tudi z minoritetnim predlogom g. poslanca dr. Ploja, tičočim se razdelitve volilnih okrajev za Koroško, katerega je takisto dr. Šusteršič brez pomisleka podpisal, dasi se predlaga tamkaj volilni okraj št. 2. izraziti mestni mandat, obstoječ iz 19 mest, trgov in industrijskih krajev, kar je pa za Kranjsko označil isti dr. Šusteršič kot principialno nedopustno.

Načelo, da se ne sme delati razločka med mesti in kmetijskimi občinami, velja seveda samo za Kranjsko; za Koroško in Štajersko pa mirne duše predlaga to ločitev dr. Šusteršič sam.

Takšni so torej stvarni in načelni ugovori naših političnih nasprotnikov in menim, da sem z navedenimi dejstvi jasno dokazal, da pobija stranka dr. Šusteršiča naš minoritetni oziroma spreminjevalni predlog zgolj iz egoističnih in političnih nagibov. (Tako je!)

Naši politični nasprotniki so s svojimi minoritetnimi predlogi neprosto voljne, torej tudi contre coeur, dokazali, da sami ne smatrajo svojih ugovorov proti našemu predlogu za merodajne, zakaj sicer bi morali dosledno nasprotovati tudi enakim predlogom za Štajersko in Koroško.

Ako se je drznil dvorni svetnik Šuklje 9. novembra imenovati moj predlog „blazen“, bi jaz lahko trdil, ako bi hotel odgovoriti velečlanemu in velenčenemu dvornemu svetniku z istimi besedami, da je on sam podal neovrgljiv in najboljši dokaz, da mora on za svojo osebo biti faktično blazen, ker zametuje vse ono, kar mi zahtevamo za Kranjsko, dočim on in njegov prijatelj dr. Šusteršič docela isto zahtevata za Koroško in Štajersko! „Erkläret mir, Graf Oerindur, dies Rätsel der Natur!“

V odseku za volilno reformo sem v svoji repliki na ugovor g. posl. dr. Šusteršiča dne 11. julija t. l. odkrito izjavil, da smo zadovoljni s tem, da se iz našega predloga izločijo vsi manjši kraji, ki jih je on proglasil za klerikalne; če bi se mu šlo samo za

stvar, bi moral pritrditi temu nasvetu in bi bili lahko sklenili kompromis, kakršne so sklepali povsod drugod.

Popolnoma napačno je torej, sedaj navajati mala trga Turjak, Trebnje in industrijski kraj Goričane kot nekaj strašilni izgled za naše trge in iz tega zbijati neslane dovčipe. Saj smo bili pripravljeni, te kraje prepustiti kmetiskim občinam, več pa vendar nismo mogli storiti.

Sicer sem pa itak že zgoraj dokazal, da so vsi nasprotni ugovori brez podlage, zato tudi nečem dalje več razpravljati o tej zadevi.

Velečenjeni gospodje vedo itak dovolj iz svojega prepričanja, da so povsod na svetu poleg velikih mest in trgov tudi mala mesta in trgi in tako je tudi pri nas na Kranjskem.

Sedaj pa hočem omeniti še en faktor, ki mnogo odtehta pri presojevanju našega minoritetnega predloga, to so naši industrijski kraji.

Potrdil sem se, dobiti podatke o številu industrijskih delavcev posameznih obratov na Kranjskem iz uradne statistike in hočem s tem kratko opisati samo glavna industrijska podjetja, da bo visoka zbornica videla, da je treba tem industrijskim krajem posvetiti posebno pozornost in jih izločiti iz kmetijskih volilnih okrajev, ker imajo ti docela druge socialne in gospodarske interese, kakor pa kmetjsko prebivalstvo.

Navajam na pr. Tržič s temile industrijskimi obrati:

1. Tovarna črevljev in izdelovanje črevljev:

- | | |
|---|------------|
| a) Müller in Gücken z | 68 delavci |
| b) Mally in Demberger s | 115 „ |
| c) K Mally s | 132 „ |
| d) Strojarni Fr. Deua in Stan. Pollaka s | 60 „ |
| e) Kroparska zadruga za izdelovanje črevljev v Tržiču s | 100 „ |
| 2. Tovarna K. Molina s | 104 „ |
| 3. Predilnica Glanzmann in Gasser s | 733 „ |
| 4. Izdelovanje kos Kaj. Ahačič s | 60 „ |
| 5. Gozdno-gospod. industrija barona Borna s | 160 „ |
| skupaj 1412 delavcev. | |

V Železnikih je bila prastara industrija z železom, ki pa sedaj deloma miruje. Snuje se pa nova železnarna, obstoji pa že tovarna žrebljev in sličnih stvari.

V Kamni gorici je stara izdelovalnica žebelj (Juri Megušar) s 50 delavci, v Kropi pa industrijska družba za železo s 600 delavci. Oba ta kraja se pravzaprav ne moreta ločiti in sta sedež prastare industrije z železom. Tu se proizvajajo zlasti tračnice, žebli za ladje in razno poljedelsko orodje.

Na Jesenicah, Savi in Javorniku ima kranjska industrijska družba razne livarne in fužine. V službi ima:

- | | |
|------------------|---------------|
| na Jesenicah | 1608 delavcev |
| na Javorniku | 176 „ |
| na Savi pa preko | 1800 „ |

torej skupaj 3574 delavcev.

V Mojstrani je v tovarni portlandskega cementa 308 delavcev, v Dovjem je več velikih žag, v Beli peči so tovarne električno zvarjenih verig. Te tovarne izvažajo svoje proizvode v vse dele sveta in imajo v službi 234 delavcev.

V Zgornjih in Spodnjih Domžalah so izdelovalnice in tovarne slamnikov:

a) Ladstätter & sinovi z 222 delavci	
b) Oberwalder & drug s 132	"
c) Brata Oberwalder s 60	"
d) Melitzer in Kleinlercher z 42	"
e) Brata Kurzthaler s 110	"
f) Peter Ladstätter s 40	"
skupaj 606 delavci	

V Mengšu so izdelovalnice in tovarne slamnikov:

J. Melitzer & drug s 97 delavci	
Ladstätter z 42	"
pivovarna J. Stare s 43	"
tovarna Fel. Stare z 28	"
skupaj 210 delavci	

V Zagorju-Toplicah so:

premogokopi s 762 delavci	
cinkarna s 55	"
steklarna z 266	"
apnenice s 100	"
skupaj 1183 delavci	

V Velikih Laščah, Ribnici in Sordražici je doma industrija lesenega blaga, izdelovanje "suhe robe", to je blago, ki se razpošilja po vsi Avstriji, v Nemčiji, Italijo, Grško, na Jutrovo, Špansko, v Afriko, Severno Ameriko in v Indijo.

To industrijo izvršujejo kot domačo industrijo moški v vsaki hiši; takisto se tu izdelujejo tudi glinasti izdelki in se razpošiljajo po vsi deželi.

S to industrijo se v teh treh trgih peča gotovo preko 500 ljudi.

Na Viču je 6 opekaren, tovarna za kavne surrogate in tovarna mila. Število delavcev znaša najmanj sto.

V Vodmatu je tovarna pletenin in gradi se kemična tovarna, ki bo imela najmanj 150 delavcev. Vodmat je ljubljansko predmestje.

V Šiški je pivovarna z več nego 100 delavci. Šiška se smatra danes, kakor bi faktično pripadala Ljubljani. Tu ste dve tretjini prebivalstva tovarniški in železniški uslužbenci.

V Kamniku so tovarne snažilnega prahu, cementa, železnin in sodov in erarična smodnišnica; v službi je kakih 300 delavcev.

V Cerknici in Logatcu cvete trgovina z lesom; v Vevčah je tovarna papirja družbe Leykam s 700 delavci; v Medvodah in Goričanah je tudi tovarna papirja z 260 delavci; v Litiji pa velika predilnica s 300 delavci.

Potemtakem znaša meni znano število industrijskih delavcev 10.207 in ker nisem mogel v vseh obratih natančno poizvedeti tega števila, se lahko računi še najmanj 1500 delavcev na druge obrate, da znaša torej skupno število vseh industrijskih delavcev okroglo 12.000.

Iz tega sledi evidentno, da je treba dotične industrijske kraje smatrati kot take in jih uvrstiti v mestni volilni okraj, ker imajo enake gospodarske interese kakor meščani, obrtniki in sploh srednji stan, ki se ne peča s poljedelstvom. (Konec prih.)

Volilna reforma pred gosposko zbornico.

Dunaj, 13. decembra. Gosposka zbornica se baje skliče zaradi volilne reforme na dan 20. t. m., a ker ni misliti, da bi vso debato doglala v enem dnevu, bo imela gosposka zbornica še drugi dan sejo. — Predsednik gosposke zbornice knez Windischgrätz je prišel na Dunaj, da konferira z raznimi člani vseh treh strank gosposke zbornice o položaju.

Iz Budapešte došle vesti, da namerava vlada podaljšati življenje sedanjemu parlamentu za dva meseca, ne odgovarjajo resnici. Vlada se ne misli oprijeti tega sredstva za rešitev volilne reforme, ker nasprotuje duhu zakona. (Od kdaj pa je avstrijska vlada tako rahločutna?) Tudi ni pričakovati ministrske krize v slučaju, da sprejme gosposka zbornica pluralni sistem ter se vsled tega volilna reforma vrne poslanski zbornici. Pač pa namerava vlada za ta slučaj spraviti v gosposko zbornico celo vrsto novih članov, da dobi drugič volilna reforma v gosposki zbornici zanesljivo večino. — Sicer pa še vlada vedno upa, da dobi že pri prvem posvetovanju v gosposki zbornici večino za svojo volilno reformo; v ta namen je ves vladni aparat na delu. Vladno prizadevanje meri na dvoje: dobiti večino proti

pluraliteti in izločiti "numerus clausus" glede gosposke zbornice iz volilne reforme, vsled česar bi ne bilo treba vrniti cele predloge poslanski zbornici.

Iz delegacij.

Budimpešta, 13. decembra. Proračunski odsek avstrijske delegacije je sprejel najprej dvamesečni proračunski provizorij, potem pa začel razpravljati o proračunu ministrstva zunanjih del. — Del. dr. Pitacco je dokazoval, da miroljubne besede ministra barona Aehrenthala niso resnične. Ako je razmerje z Italijo res tako prijateljsko, čemu pa si gradi Avstrija nove topove, čemu pomnožuje število rekrutov, čemu si utrjuje meje v Trentinu, v Istri, v Furlaniji in Dalmaciji? Vse to je v nasprotju z zatrjevanjem o naši stalni miroljubni politiki. Odkar sta se začeli Italija in Francija zblíževati, se polagoma opuščajo francoske utrdbe ob italijanski meji. Avstrija pa vkljub svojemu zveznemu razmerju celo pomnožuje svoje garnizije ob italijanski meji. — Del. Biankini je izjavil, dokler ne bo Dalmacija priključena Hrvatski, ne bodo opustili Hrvatje svojega opozicijskega stališča ne v notranji ne v zunanji politiki. Glede našega razmerja napram Italiji je izjavil: "Prej ali slej bomo imeli krvave boje z Italijo, ako vse svoje znanje in notranje politike ne spremenimo korenito, ako se ne odrečemo svoji pustolovski politiki na Balkanu, in ako ne damo popolno nove smeri naši izdajalski politiki napram Hrvatom od Adriji. — Del. Klofač je naglašal potrebo, da se Avstrija tesneje pridruži Rusiji in Balkanu. Glede Albanije bi se bilo treba Avstriji sporazumeti z Italijo. Nemškega zavzetstva bi se morali odkrižati vsaj toliko, da bi naša politika ne bila igrača v rokah Berlina. Od Berlina proč in bliže Angliji, Franciji in Rusiji. (Ker se je v svoji ostri polemiki dotaknil tudi krone, ga je predsednik ukoril).

Šolstvo na Ogrskem.

Budapešta, 13. decembra. Poslanska zbornica je razpravljala o proračunu naučnega ministrstva. Naučni minister grof Apponyi je povedal, da je na Ogrskem 340.000 otrok 6 do 11 let starih, ki sploh ne obiskujejo nobene šole. Ako se hoče temu odpomoči, bi bilo treba nastaviti še 4000 učiteljskih moči, kar bi pomenilo za državo 4 milijone letne obremenitve. Vlada bo skrbela, da ne bo na Ogrskem ne ene šole, ki bi v narodnem oziru zavzemala nevtrarno stališče (t. j. vsaka šola mora služiti madžarizaciji). Za zboljšanje plač učiteljstvu ima vlada že izdelan zakonski načrt, vsled katerega dobi učiteljstvo 6 milijonov na leto državne podpore, toda ta podpora bo vezana na narodne pogoje (t. j. zopet madžarizaciji). Vlada pa "tudi namerava ustanoviti tretje vseučilišče, in sicer tam, kjer je zahtevajo najbolj narodni interesi (t. j. madžarski).

Poljaki so razbili nemški državni zbor.

Berolin, 13. decembra. Državni zbor je z desetimi glasovi večine zavrgel naknadni kredit za Afriko. Odločilo je 16 poljskih poslancev, ki so se na ta način maščevali nad knezom Bülowom zaradi njegove protipoljske politike. Glasovanje je strahovit poraz za vlado. Državni kancelar je takoj po glasovanju prečital cesarski reskript, da se državni zbor razpusti.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Rim, 13. decembra. Vatikan je zagrozil, da bo pri vseh velesilah protestiral proti zaplembi arhiva v bivši nunciaturi v Parizu in da odklanja vsako odgovornost za dopise vseil.

Pariz, 14. decembra. Minister zunanjih del je naročil preiskovalnemu sodniku, ki je preiskoval v nunciaturi zaplenjena pisma, naj izroči ves arhiv ministrstvu, da ga zaplenjenega vrne Vatikanu, ker uživa diplomatsko varstvo vse dopisovanje, preden so se

prekinile diplomatske vezi z Vatikanom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. decembra.

— K poglavju o pluralitetu.

Gospod Gostinčar, za katerega bi ne hoteli prevzeti poročila, da ima vsaj toliko možgan v glavi, kakor kak kanarček, se je v svojem "govoru" na Jesenicah izrazil: Vsak delavec, ki je bil pri "akademiji" navzoč, več ve, nego dr. Tavčar. Ta Gostinčar je nekak tip tiste domišljavosti in tiste površnosti, katera vlada dandanes, ko je vse pijano od Beckove volilne reforme, nad slovensko javnostjo. Najneverjetnejši, in dostikrat tudi najzabitejši izreki v celjajo za modrost prve vrste. Tu sem spadajo tudi izreki o pluralitetu, da je neumna, in da so tisti, ki so v državnem zboru za njo glasovali, samo tepej in bebi. Mi smo že povedali, da za nas Slovence nima pluraliteta nikakega praktičnega pomena. Če o nji pišemo, pišemo le s teoretičnega stališča. Dognano je, da je vsak volilni sistem političen problem, o katerem je razprava dovoljena. Pri vsakem takem volilnem sistemu je prvo vprašanje, odgovarja li pravici, ali ne. In gotovo je, da tudi volilni sistem, ki se opira na čisto splošno in enako pravico, ne odgovarja pravici, posebno tam ne, kjer daje absolutno veljavo v roke proletarski masi. Mein lieber dr. Tavčar — je dejal z žnobastim svojim glasom dr. Adler dr. Tavčarju, ko sta nekaj v parlamentu pri eni in isti mizi obedovala, — in 50 Jahren wird der Proletariat die Welt beherrschen! Dr. Tavčar je odgovoril, da volilni sistem, ki bi kaj takega omogočil, bi gotovo ne bil pravičen. Težko si je misliti volilni sistem, ki bi odgovarjal vsem pravičnim zahtevam. Tak sistem bi bil vzor, ki je pa, kakor vsak vzor nedosegljiv. Pač pa je mogoče iskati potov, po katerih bi se vzoru dalo kolikor mogoče blizu priti. V tem pogledu je nastala že velika literatura, in toliko je dandanes že določeno, da bode volilni sistem bodočnosti splošna in enaka volilna pravica, pa vendar v tako omejeni obliki, da neproletarski stanovni ne bodo na milost in nemilost izročeni proletarski masi. V čem naj obstoji ta omejitev? V tem ravno so učenjaki različnega mnenja. Eni so za tako imenovani "proporc", kakor je izraz nemških rdečkarjev, drugi zopet za pluraliteto v ti ali oni obliki! Pluraliteto so zastopali učenjaki, ki sopro svetu malo bolj poznani, nego naš ljubljanski Gostinčar, in zatorej je smešno, če taka fernikola govori o "neumni" pluraliteti. Tudi je v praksi pluraliteta že vplejana v različnih državah: posebno je svoj čas cvetela na Švedskem in Norveškem, a vzlic temu ste ti državi skoraj najbolj demokratski na celi zemlji. Prijatelji Beckove volilne reforme, katera, ako nas hoče Bog hudega varovati, ne more postati v Avstriji volilni sistem bodočnosti, so se tako v parlamentu, kakor zunaj parlamenta odlikovali s tem, da besedo "neumnost" pri vsaki priliki in nepriliki na jezik jemali. Vsak ugovor proti krivični reformi so odpravljali z "neumnostjo"; s tem pa ugovori še niso pobiti, in s psovanjem tudi pluraliteta ni pobita. Prej in slej ostane problem, o katerem mora diskusija dovoljena biti. Ali vse to ima dandanes le teoretičen pomen. Zopet in zopet pa moramo odpraviti postopanje naših poslancev, ki so za pluraliteto le radi tega glasovali, da bi ž njo rešili edini koroški slovenski mandat.

— "Slovensko društvo" v Ljubljani je imelo snovi v "Narodnem domu" občni zbor. Predsednik g. dr. Triller je proglasil sklepčnost, pozdravil navzoče in otvoril zborovanje. Društvo, ustanovljeno l. 1888., je bila edina organizacija proti klerikalni stranki in je ob času, ko je najbolj cvetelo, imelo 1100 članov; ko se je pa l. 1894 na zaupnem shodu narodno-napredne stranke volil izvrševalni odbor, je nadomestil to društvo, ki je vsled tega hiral

in naposled docela zaspalo. Danes je pa društvo znova potrebno in da se uresniči njegov namen, pospeševati slovenskega naroda duševni in gmojni napredek, razširjati med njim politično izobraženje in narodno zavest, braniti njegove narodne in državljanske pravice in zlasti pripomoči, da se mu uresniči ustavno zagotovljena narodna ravnopravnost, treba je, da pride v delavne roke. Upanja na dober uspeh je mnogo; na skromen prvi poziv se je pretekli mesec samo v Ljubljani oglasilo takoj nad 100 članov. Govornik je apeliral na vse rodoljube narodno-napredne stranke, da podpirajo društvo s svojim članstvom in da delujejo z vsemi svojimi močmi v njegov prosep. Nato se je vršila volitev odbora. Za predsednika je bil soglasno izvoljen g. dr. Al. Kokalj, vodbor pa sledeči gospodje: Arnošt Cham, Janko Česnik, Anton Dietrich v Postojni, Engelbert Franchetti, Anton Germek, Fran Jančigaj, Rasto Pustoslavšek, Karel Rozman v Novem mestu in dr. Mavricij Rus. Namestnika sta g. Ivan Mejač in Ubald pl. Trnkoczy, preglednika računov pa g. Viktor Rohrmann in dr. Karel Triller. Pri slučajnostih se je razvila obširna debata glede organizacije društva po vsi deželi in glede preskrbljenja čtiva članom. Gospod Podkrajšek je nasvetoval, naj bi se izdajale poljudno pisane brošure politične vsebine; g. dr. Triller je zastopal mnenje, da naj bi odbor stopil v dogovor z uredništvu "Gorenjca", "Notranjca" in snuočega se "Dolenjca", ki naj bi jih člani dobivali nekoliko ceneje nego za navadno ceno. S tem bi se veliko storilo za napredno misel. Na ustanovitev društvenega glasila, kakor se je želelo, vsaj zdaj še ni misliti, ker je ta ustanovitev združena z velikanskimi stroški. Društvo naj prireja javne shode, na katerih se naj razpravlja o političnih vprašanjih. Predavanja in razprave naj bi seveda prevzeli člani. G. dr. Ferjančič se je zavzemal za znižanje letne društvenine od 2 K morda na 1 K, kar bi pritegnilo več ljudi v društvo. Bil je tudi za delovanje na znižanje cen omenjenih listov društvenikom. G. Trstenjak je dejal, naj bi se po vseh naših kranjskih mestih ustanovila slovenska politična društva. Naše društvo je namenjeno pred vsem za Ljubljano. Eksekutivni odbor narodno-napredne stranke obsega celo deželo in bo moral skrbeti, da bo vedno v zvezi z vsemi takimi društvi. Gosp. Pustoslavšek je bil zoper snovanje od predgovornika nasvetovanih društev, ker je njih ustanovitev vedno v zvezi s sitnostmi. Naj bi se ustanovili strankarski podobori v posameznih krajih. Gosp. dr. Triller je bil proti obema nasvetoma in se zavzemal za imenovanje poverjenikov, kakor določajo pravila, da se izogne decentralizaciji. G. Trstenjak je rekel, da je imel v mislih le čas pred volitvijo, ko je treba podrobnega političnega dela. G. Skulj je govoril glede narodne zavesti. Strinjal se je s predlogom g. Trstenjaka. Predlagal je, naj se v vsakem tudi majhnem kraju dobi človek, ki bi propagiral narodno idejo. G. dr. Ferjančič je dejal, naj se odbor ravna le po pravihih društva. Organizacija po kmetih se ne bo križala z delovanjem izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. G. dr. Kokalj je pozdravil nasvet g. Skulja in želel, naj bi učiteljstvo, ki ima tako izbornostrokovno in stanovsko organizacijo, nasvetovalo to in ono. Glede listov bo odbor storil vse potrebne korake na pristojnih mestih. G. Skulj je nato povdarjal, da je ljudstvo na učiteljevi strani, če je prijazen z njimi in če se ne sramuje trde žaljave kmečke roke. Učiteljstvu pa je treba gmojne in moralne podpore, da toliko uspešnejše deluje na svojem mestu. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, se je g. predsednik zahvalil za udeležbo z željo, da bi izgovorjene iskrene besede padle na rodovitna tla, in zaključil zborovanje.

— Klerikalne limanice pa nič kalinov. Klerikalci so le silno omejeni ljudje, ker mislijo, da bodo razumne obrtnike z bedastimi zvijačami vjeli na svoje limanice. Ta bombastična firma "Obrambno društvo zavednih obrtnikov" je že presmešna. Te uboge revice, ki so se zbrale okrog tega društva, naj bodo zavedni obrtniki, tisti, ki o tem društvu nič slišati nočejo, pa naj ne bodo zavedni! S takimi zvijačami se ujame kak flikštarček z dežele, pravi obrtnik pa pokaže takim ljudem hrbet. To "obrambno" društvo ni drugega nič, kakor agitacijska organizacija za klerikalno stranko. Ker ni bilo nobenega boljšega obrtnika na shod, so izvolili v odbor tiste znane klerikalčke, ki nimajo med obrtniki nič ugleda in nič veljave. Eno samo ime nas je presenetilo. V "Slovenec" je bilo rečeno, da je bil izvoljen v odbor "Fr. Kunstler, kovač". — Kaj — kovač Kunstler pa v tej družbi? so se vpraševali ljudje. "To vendar ni mogoče." — No, saj tudi ni res. Kovač Fr. Kunstler sploh ne eksistira. V Ljubljani je v Gradišču št. 8 kovač gosp. Josip Kunstler, ki pa ni bil na shodu, ki ni pri tem društvu in ki bi se tudi lepo zahvalil, če bi ga šteli med take "zavedne" obrtnike. Gospod Kunstler ima pač brata, ki je v Litiji in je krščen za Frana, a ta zopet ni kovač, nego mizar. Kakor se vidi, si je "Slovenec" vsled pomanjkanja resničnih obrtnikov pomagal s tem, da je postavil v odbor "zavednih" obrtnikov tudi moža, ki ga sploh ni na svetu. To mora biti lepa stiska za člane, če morajo klerikalci že na tak način si pomagati. Zelo značilno je tudi, kako je monštrancar g. Kregar govoril na shodu teh "zavednih" obrtnikov. Smisel njegovega govora je bil: "Mi obrtniki ne potrebujemo ne liberalcev ne klerikalcev, nas ne bodo komandirali ne dohtarji ne duhovni, mi se moramo postaviti na lastne noge." Ali se Kregarju sanja, da se polaste duhovniki tudi paraske obrti in da poženo njega z drugimi vred tako, kakor so storili s knjigovozji? Ali pa so bile te Kregarjeve besede le pesek v oči obrtnikom, samo sleparstvo? "Slovenec" je to Kregarjevo izjavo popolnoma zamolčal, iz česar izhaja, da je nesmatra za resno nego le za navadno "farbanje" obrtnikov. To "farbarijo" nadaljuje "Slovenec" včeraj v taki meri, da je že groza. Zdaj jim obeta, da bodo dobivali zgolj na svoje tirjatve menda pri avstro-ogrski banki denar. Šišal je nekaj zvoniti, da je nekaj takega na Francoskem, a nima niti pojma, kako je urejena, pod kakimi pogoji se dobiva denar. Občudujemo to velikansko nevednost "Slovenec" in privoščimo od srca njegovim obrtnikom, da se s tem tolažijo. Za "Kraut-rerčka", ki še za par goldinarjev nima kredita, je taka objuba seveda silno omamljiva. Nič porokov in denarja po 3 odstotke — to niso mačkine solze. Par stiftetnov bo potemplal, pa pojde v avstroogrsko banko po denar. Da, klerikalci že znajo in bodo obrtnikom "pomagali", kakor so "pomagali" še vsakemu, kdor je bil tako neumen, da je šel v njih bližino. Zato na vse to pa bi priporočali, naj prekrste svoje najnovejše društvo v "Obrambna zveza zagovednih obrtnikov".

— "Slovenčevi" farji so vedno enaki! V Ljubljani se je ustanovil odbor za Gregorčičev spomenik. Odbor, ki je imel nalogo, zbirati pri naprednjakih, ker popi za take reči itak nič ne dajo. Tak odbor bi niti škofovi fehtarji ničesar ne bil škodoval, ker bi bil v krogih, katere obira ljubljanski škof, brezvpliven! Ustanovitev takega odbora ni bila za nikogar žaljiva, to je čisto gotovo. A vzlic temu je pisal "Slovenec", nekako med vrstami, da bode po odboru nabrano ostalo v žepih odbornikov. Ker se je v Gorici ustanovil enak odbor, se je ljubljanski razšel, ker je postal brezpredmeten. "Slovenec" piše o tem tako-le: "Nam ne ostane drugega, kot brezpredmetnim odbornikom izreči najgloblje obžalovanje, da so svojo čast odložili, dasi smo se že veselili, da bo zopet vdol-

pano v bron županovanje Hribarjevo in uradovanje Aškerčev. Res, škoda! Ti ljudje pač ne morejo drugači biti, nego oborni!

— **Dr. Krek** prihaja sedaj v zimskih svojih škornjih maševati v bolniško kapelico. Kdo ga je klical, ne vemo, je nam tudi čisto vseeno! Gospod Krek pa igra v deželni bolnici nekakega gospodarja: na njegov pritisk usmiljenke vsak dan kaj novega zahtevajo. Najprej so zahtevale pri kapelici zimska okna, potem nove klopi v kapelici, potem, da se mora kapelica na novo prebarvati itd. Za deželo bodo dr. Krekove maše preslicane drage!

— **Kake brzjavke prinaša „Slovenec“**. Pod tem naslovom je „Edinost“ dičnemu „Slovenec“ takole navila sčesa: „Slovenec“ od ponedeljka je prinesel nastopno brzjavko iz Trsta: „Na občnem zboru „Edinosti“ je bilo 150 do 200 oseb. Snujejo dnevnik brez programa. „Edinost“ ostane tednik kot organ stranke“. To je vse, kar je slišal in videl „Slovenec“ poročevalec na shodi, ki je trajal dve uri in pol; in še to malo, kar je sporočil, bi morali imenovati preneumno, če bi ne bilo — zlagano. Čast takemu žurnalizmu! Morda pa ujememo, kak je bil namen poročevalec. Calumniare audacter, semper aliquid haeret — obrekuje pogumno, nekaj že obvisi! Kaj takega ne bi imeli sicer pričakovati od lista, ki se ponaša s svojimi krščanskimi načeli, kajti slično se dogaja le pri neljnih ljudeh, katerim vse prav prihaja (in tudi največja bedastost), ako hočejo zadeti neljubega jim bližnjega. V tem pogledu smo sicer že marsičemu navajeni od „Slovenec“ strani; ali priznati moramo, da nas je z zgornjo brzjavko naravnost presenetil.

— **Otroški vrtec v Gabrjih pri Celju**. Iz Celja se nam piše: Občinski odbor celjske okolice je v zadnji svoji seji sklenil, čim prej osnovati otroški vrtec v Gabrjih. Nujnost te zadeve smo tudi mi v svojem listu poudarjali. Veseli nas, da se je poprijela naša občina in vedno upamo, da bo pri financiranju te kulturelne in tako potrebne naprave pomogla šolska družba sv. Cirila in Metoda!

— **Vojaška vest**. Polkovnik g. Ivan Pregelj 17. domobranskega polka je stopil v pokoj in dobil pri tej priliki vojaški zaslužni križec.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča**. V soboto se ponovi Cankarjeva satira „Za narodov blagor“, ki je izvala snoči toliko priznanja. Gornika igra g. Taborsky, Heleno ga. Taborska, Grozda g. Dragutinovič, Grozda g. Verovšek, Ščuko g. Boleška. — V torek bo prva repriza „Prodane neveste“.

— **Slovensko gledališče**. To je bil trijumf. Ne spominjam se, da bi kdaj vladalo v našem gledališču takšno vsehčenje, kot snoči in ne spominjam se, da bi bil v nas kak avtor sprejet s tako entuziazmom, kakor snoči Cankar. Sicer je bilo tudi takrat, ko so igrali Cankarjevega „Jakoba Rudo“, navdušenega aplavza in je šel njegov „Kralj na Betajnovi“ vzlic svojim hibam zmagovito črez oder, toda teh uspehov s snočnim niti primerjati ni. Bil je to pravi trijumf, navdušenje se ni poleglo, kakor pri „Kralju“, marveč je od dejanja do dejanja raslo, spontanno se izlivajoče v viharne aplavze. Gledališče je bilo nabito polno, zbrali so se vsi slov. literarni krogi, na hodnikih je vladalo nerazumno nervozno, v zraku pa je ležalo nekaj posebnega, vsi smo čutili, da se pripravljamo nekaj posebnega. Zastor se dvigne. Tudi na odru leži nekaj morečega, vidi se, da se je tudi igralcev polastila nervoznost. Sigurni nastop Grozdnov in Gornikov pa sta na mah razpršila tisto medlost — popolna zmaga je bila zagotovljena. In ko je prvič padel zastor, je odmevalo frenetičnega aplavza brez konca. Blesteči slog, Shakespearsko zemljalni dovtipi in tipi, lahкотna eleganca, s katero obvlada avtor gled. tehniko, sarkazem, s katerim neusmiljeno udriha na levo in desno, sarkazem, ki pa z odra doli ne žali, ampak učinkuje oprostilo — vse to je hipnotizovalo in fasciniralo in ni pustilo, da bi prišla publika do sape. Ščukova govora v tretjem dejanju sta izvala pri odprti sceni demonstrativne gromske aplavze, ki so se ponavljali, ko je padel zastor. Občinstvo je klicalo avtorja na oder, hotelo mu dati zadoščenja in mu čestitati

nad zmago, ki jo je slavil snoči ne le kot pesnik, ampak tudi kot prvoborilec proti zistemu, ki je doslej vladal našemu gledališču. Ali C. ja ni bilo. Zadnje dejanje. Bližala se je že enajsta ura, a publika ni čutila nič tiste prenasitnosti, ki jo sicer dela nestrpnost, da jedva pričaka konec igre. Nasprotno, le še prehitro je bilo konec večera in vse si je želelo slišati še. Zmaga je bila popolna, odhajali smo z zavestjo, da nam je vstal dramatik izredne sile, ki nam odpira vse lepšo perspektivo v bodočnost slovenske dramatike. Estetiško analizo komedije „Za narodov blagor“ si moram prihraniti za reprimor, ter se omejiti samo na uprizoritev. Bila je vzorna, v vsakem oziru resnično dovršena. Nastopilo je skoro vse naše dramske osebe — in vendar je bila ta predstava harmonična, kakor je to pri nas le malokdaj in le težko doseči. Vse je pričalo o vestnosti režiserjevi in o njegovem finem in pravem umevanju, kakor tudi o tem, da se je tudi vsak posameznik z vso ljubeznijo poglobil v svojo vlogo, zastavljajoč vse svoje moči, da jo reši čim častneje. Pod takimi avspicijami seveda ni moglo biti drugače, nego da je bila uprizoritev vzorna v detajlih kakor v celoti. — Zato toplo priznanje g. režiserju Taborskemu, kakor tudi vsakemu posamezniku po njegovih zaslugah. — Gornika, tistega lepega, sicer elegantnega, toda nadvse neokretnega gospoda, ki ga vse zalezuje in lovi, ki pa si ne ve pomagati iz teh neprestanih zagat, je z nedosežnim mojstrstvom kreiral g. Taborsky. Bilo je kar ginljivo videti njegove neprestane zadrege, ki dosežejo vrhunec v mojstrski izvedeni sceni z zapeljivo Grozdnovo. Za svojo v najpodrobnejši detail z veliko fineso v pravem avtorjevem duhu izdelano igro je žel g. T. tisto tolo priznanje, ki gre temu velikemu umetniku vsled njegovih velikih zaslug za fenomenalni uspeh snočnjega večera. Dr. Grozda je ustvaril g. Dragutinovič, nadevši si izborni masko intriga. Kakor moram njegovo dovršeno igro inče pohvaliti, se mi vendar zdi, da Grozda ni povsem po Cjevih intencijah oživil. Moral bi biti energičnejši, manj intrigantski, pa vse bolj tiranski. Vsaj je vzlic temu lahko še vendno elegantna, salonska prikazen. Gospoda D. a Grozda je bil premehak, kot tak pa izborni izveden. Vse bolje, čisto v avtorjevem duhu pa je g. Verovšek izvedel dr. Grozda. Nismo bili presenečeni, ker poznamo gosp. V. kot izbornega interpreta karakternih vlog. Njegov sigurni in elegantni nastop, fino poudiranje, posebno v prizoru z njegovo soprogo, skratka ves njegov Grozden je imponiral in mnogo pripomogel do popolnega uspeha. V ospredju interesov je stal seveda žurnalista Ščuka, simpatični cinik in nepoboljšljivi satirik, ki mu ni sveto nič, ker ve, da je vse le zlagano in narejeno. Za Ščuko si je gospod Boleška nadel masko Cankarja samega in spuščal fulminantne rakete svojega sarkazma s tako bravuro, da je žel, kakor že omenjeno, viharne aplavze celo pri odprti sceni. Ščuka je en lovor več v lepem vencu priznanj, ki ga je g. Boleška s svojim umetništvom povezel, odkar deluje na slov. odru. Da bo Helena, lepa in zapeljiva žena Grozdnova, ženska izredne energije, ki pravzaprav sama vodi vse politično spletkarjenje, ki bi pa dobrega Gornika rada tudi še drugače priklenila nase — v rokah gospe Taborske zadobila umetniški dovršeno figuro, to je bilo že v naprej jasno. Težavno in delikatno svojo vlogo zasnovala in izvedla je ga. T. s temperamentalnim razkošjem in nam vnovič dokazala, da je sila njene dramske umetnosti naravnost neizcrpna. V vsaki novi vlogi se nam kaže v povsem novi luči, nikdar manirirana, vedno nova, povsem samostojna, vedno pa vseskozi harmonična figura. Cankar si pač ne more želeli boljše interpretacije za svojo Heleno, boljše tudi ne bi mogel dobiti. Dostaviti moram še bogatstvo njenih toilet in perfektnost, s katerim obvlada ona kakor njen g. soprog slovensčino. Sedaj pa k manjšim ulogam. Gospa Barjaktarovičeva je bila zelo prikupljiva, lepa in mikavna naivna Matilda, gđ. Noskova je z diskretno dovršenostjo vsvarila prenapeto za slovensko idejo plamtečo Mrmoljevko, gospa Danilova pa je bila izborna v svoji sicer majhni vlogi Grozdnove. Imenitna figura tako po maski kakor po res izborni igri je bil Kremžar g. Danilo, ki nas je snoči prav presenetil, z zasluženim pohvalo je omeniti g. Nučiča, ki je svojega zaljubljenega Kadivca z dobrim humorjem, pravim umevanjem in z neprisljnim temperamentalnim prav krasno izvedel, istotako g. Barjaktarovič kot prav dobrega Mrmolja in g. Betetta kot Klandra. Prav dober je bil g. Bukšek kot literat Siratka, simpatično nas je pridobil zase g. Kinsky, nova akvizicija za našo dramo, kot poet Stebelce,

prav dobro na svojem mestu so bili ostali g. Molek, Žagar, Vidic, Habič in gđ. Košakova. Samo to mi ne gre v glavo, čemu je drugi občinski svetnik ves čas strašil v fraku. Kakor jasno priča obila današnja hvala, doživeli smo snoči zaista krasen večer. Posebej se treba pripomniti, da se je igralo harmonično in pa tako izoizelovano, da je prišel prav vsak stavek do popolne veljave — in to je pri dramatikih Cankarjeve vrste conditio sine qua non. Končno treba še omeniti, da je bila igra tudi v sceničnem oziru dovršena. Sl. intenciji odkritosrčne čestitke nad zmago snočnjega večera. V ožigled temu, da se hoče politično ozadje igre z neke strani čisto po nepotrebi fruktificirati, moram iznova izrecno poudariti, da za Cankarjevimi tipi ni iskati konkretnih oseb. — O drami sami pa prihodnjič. Fr. K.

— **Iz zadnjega zasedanja železničnega sveta** dodati nam je k temu, kar smo že poročali, da je bil sprejet župana Hribarja predlog, po katerem, se zahteva od južne železnice, da skrbi za točno zvezo zjutraj iz Ljubljane odhajajočega mešanca z lokalnim vlakom, ki odhaja ob 9¹/₂ z Zidanega mosta v Zagreb. Dogajalo se je namreč doslej večkrat, da je ljubljanski mešanec imel tako veliko zamudo, da je moral lokalni vlak prej odpeljati se, in da so vsled tega v Zagreb namenjeni potniki na Zidanem mostu čakali po 4 ure in več. Dalje se je sklenilo zahtevati od južne železnice, da se vspostavi tudi večerna železnična zveza med Zagrebom in Ljubljano. — Glede državnih železnic je železnični svet priporočal ministrstvu skrbeti za zvezo Ljubljane z obema brzovlakoma, ki vozita iz Jesenic v Trst in nazaj; zastopnik železniškega ministrstva pa je obljubil, da se zmanjša v Jesenicah postajanje poštinih vlakov, ki vozijo s Trbiža v Ljubljano. Istega ministrstva zastopnik je obljubil, da se prihodnjo spomlad povečajo na postaji na Jesenicah restavracijski prostori tako, da bo restavracijska dvorana I. in II. razreda imela 50 m² ploskve.

— **Popravek**. V notico odbora za napravo obleke ubogim šolskim otrokom se je vrnila mala pomota. Odbor se zahvaljuje le dobrotnikom in ne odbornikom, kakor je bilo napačno tiskano.

— **Javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti** bo jutri, v soboto od polu 8. do polu 10. ure zvečer.

— **Narodna čitalnica v Kamniku** priredi dne 16. t. m. v društvenih prostorih dramatično predstavo. Uprizore se „Cigani“.

— **„Cigani“ v Idriji** se uprizore v nedeljo zvečer v čitalniški dvorani. Začetek ob polu 9. uri. Šaloigra „Cigani“ se je uprizorila že v ljubljanskem deželnem gledališču, v zadnjem času pa tudi v Celju, Trstu, Ribnici, Brežicah povsod z najboljšim uspehom. Upamo, da tudi v Idriji vzbudi zanimanje med občinstvom sosebno, ker je od pisatelja, ki je služil pred nekaj leti v Idriji.

— **Iz Sodražice** se nam piše, da je tam v prostorih gostilne g. Šege tečaj za umetno vezenje na šivalne stroje. Vodja tega učnega tečaja je g. Ignacij Kvas, zastopnik tvrdke Singer & Comp. v Kočevju.

— **Vodstvo litjske predilnice Schwarz Zublin & Co.** nam je z ozirom na dopis, ki smo ga priobčili te dni, poslalo daljšo pojasnilo o delavskih razmerah v imenovani tovarni. Tako pravi, da ni resnično, da dobivajo delavke po 2, 3 in 8 vinarjev za uro, marveč da dobivajo najmlajše še začetnice po 10, 11 in 12 vin. za uro, zunanje delavke, ki so bile v dopisu posebej omenjene, pa po 13 vinarjev za uro. Dalje pravi vodstvo, da je hrana v delavskih domih dobra in da delavke lahko odpovedo službo ne glede če so s tem zadovoljne sestre, ki imajo nadzorstvo v delavskih domih ali ne. Beležimo to pojasnilo lojalno, konstatirati pa moramo, da so bile enake pritožbe čitati že v različnih listih.

— **Že lajajete!** Iz Spodnjega Štajerja se nam piše: Znani prijatelj našega napredka in vrli propagator resnice — „Slovenec“ — že trosi laži v svet glede ustanovnega zbora „Narodne stranke za Štajersko“. Seve je to le uvod, začetek. Zdaj še nima dovolj snovi. Najbolje šele pride. — A „Slovenec“ naj piše, kar hoče! Dejstva ne spravi s sveta, da se je politika naša — zasuknila, seve tako, kakor ravno „Slovenec“ in njegovim gospodstvu željnim partizanom ne ugaja. „Slovenca“ boli, da je pri stranki toliko učiteljev. No, to stranki ni v škodo; kajti sicer bi tega glavno trobilo naše duhovščine ne poudarjalo. Bi raje molčali, gospodje, ter se ne smešili pred razsodnim občinstvom. „Slovenec“ zavijanje in zlobno obrekovanje, njega skrajno podlo osebno napadanje je za razvoj in okrepitev nove stranke v najvišji hasek. Zato pa: le lajajte! Mi se vašega bevskanja ne strašimo.

— **Iz Žaleca** se nam piše dne 11. t. m. V ponedeljek, dne 10. t. m. smo položili ob 4. uri popoldne umrlega g. nadučitelja F. Pečovnika v hladni grob. Pogreb je bil veličasten. Posebno častno je bil zastopan učiteljski stan; nad 50 učiteljev in učitelj je spremlilo svojega tovariša k zadnjemu počitku. Pred hišo žalosti, kakor tudi na pokopališču, zapeli so učitelji svojemu sotrudniku v sloves žalostinki. Ob odprtem grobu pa je imel pretresljiv govor v proslavo rajnemu gospod nadučitelju F. Brinar iz Gotovelj.

— **Čuden slučaj pasje stekline**. V Kokarjih pri Celju je stekel Praznikov pes obgrizel drugega psa in šest oseb. Kmalu pa se je pokazala pri Prazniku še večja nesreča. Stekli pes, ki je hodil ležat v rezanico, jo oslinil in zastrupil, je obgrizel tudi domačega vola, ki je kmalu poginil. Do zdaj je poginilo nesrečnemu gospodarju troje živinčet, ostala živina pa čučno dela v hlevu in neprestano muka.

— **Slovenska čitalnica in Bralno in pevsko društvo „Maribor“** priredi v nedeljo v „Nar. domu“ v Mariboru predstavo šaloigre „Cigani“.

— **Mestna poselska zavarovalna bolniška blagajna** se je ustanovila v Mariboru.

— **Železniška nesreča**. V Mariboru je na glavnem kolodvoru zavozil tovorni vlak vsled napačno postavljenega menjalnika na tir, kjer navadno stoje vozovi za razkladanje. Stroj je zelo poškodovan, dva voza sta razbita. Strojvodji Kušarju in kurjaču Mohoriču se ni zgodilo ničesar.

— **O detomoru**, ki se je baje izvršil pri Sv. Marku pri Ptuj, pišejo nemški listi. Če ni to zopet izmišljena laž, da bi se Slovenci osramotili kot divjaki in vedni morilci?

— **Smrten padec**. Premogonosca Jozef Defiris je na parniku „Daphne“ v Trstu tako nesrečno padel po stopnicah, da je oblezel z razbito glavo.

— **Hitra smrt**. V Trstu je zadela kap trgovca z jestvinami 47letnega Jozefa Masliča, ki je bil v par minutah mrtve.

— **Oropana cerkev**. V Šiberniku na Hrvaškem so neznani tatovi okradili podobo Marijino vseh dragocenih daril v vrednosti 20.000 kron.

— **Slavna hrvatska zmaga**. Pri občinskih volitvah v Buzetu v Istri so v III. razredu zmagali Hrvatje s 581 proti 4 glasovom.

— **Silovit postopak**. Snoči je prišel v gostilno v Florjanskih ulicah št. 20 43letni, zaradi goljufige, postopanja in hudobne poškodbe tujega blaga 19krat kaznovani postopak Karel Nekermann, rodom Ljubljancan, pil 1 liter vina in hotel tudi tam prenočevati. Ko mu je gostilničar povedal, da nima več prostora, je hotel oditi, trdeč, da je vino že plačal. Ko je to zanimal še neki drugi v gostilni se nahajajoči gost, je postal Nekermann tako nadležen, da so ga slednji hoteli postaviti pod kap. Pri tem je nepridiprav razbil šipo pri vratih, proti gostu je vrgel kozarec, a ga k sreči ni zadel, gostilničarja je pa hotel udariti s četrtinko. Ker le ni bilo miru, so poklicali policijskega stražnika, ki je ljubeznjivega gosta odpeljal v njemu že dobroznane prostore, odkoder se preseli k sodišču.

— **Hišni gospodarji in oskrbniki** se opozarjajo, da, kadar zapade sneg, ga je brez posebnega oblastvenega naročila s trotoarjev in kjer jih ni, vsaj meter široko od zidu ali plota skidati in pomesti. Takega snega pa, ki je zdrčal s streh ali ki je po hišnih dvoriščih, se ne sme na cesto zmetavati večjih kupov, ampak ga je voziti v Ljubljano. Zjutraj je sneg spraviti s hodnikov vsaj do 7. ure. Ob južnem vremenu se morajo hodniki, kjer stoje luže ali se nabira blato, če je treba tudi večkrat na dan počediti. Kadar zmrzuje tako, da po tleh polzi, je poželjnost po vsem trotoarju, na drugih pešpotih poleg hiš pa najmanj en meter na široko takoj, oziroma vsaj do 7. ure zjutraj nasekati in v stran zmetati, postrgano pot pa, če treba tudi večkrat na dan, potresti s peskom, prstjo ali kako drugo tako stvarjo. Opuštev teh določil se kaznuje po cesarski naredbi z 20. aprila 1864. leta, vrhu tega pa bo magistrat dal izvršiti opušteno ali nemarno delo na gospodarjeve stroške.

— **Zelo redek slučaj**. Kakor smo že poročali, zgodilo se je v predzadnjih 48 urah trije samomorji, in sicer so se vsi trije nesrečezi obesili. Da bi bili trije obesenci hkrati ležali v mrtvašnici na mrtvaškem odru, tega ne pamtijo že najstarejši mestni prebivalci. Pač pa se je lanskega leta, meseca septembra prigodil slučaj, da so tri samomorilce en dan pripeljali v mrtvašnico, in sicer se je bil eden obesil, eden utopil, zadnji pa ustrelil.

— **Tatvino premoaga na južnem kolodvoru** se še vedno ponavlja. Zadnje dni je bilo nekaj teh uzmo-

vičev zasačenih, nekaj pa jih je pustilo vreče in srečno odneslo pete. Zasačenci se bodo morali zagovarjati zaradi prestopka tatvine pri okrajnem sodišču.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev in 4 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 25 Hrvatov. V Inomost je šlo 40, v Scheibbs 17, v Linc pa 25 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 19 Kočevarjev, v Osek pa 25 slovenskih šumarjev.

— **Izgubljene in najdene roči**. Dne 12. t. m. je izgubila od „Narodnega doma“ do Marije Terezije ceste št. 10 gđ. Elza pl. Lukančeva, hčerka c. in kr. polkovnika v pok., pahljačo, na kateri je bil monogram v zlatem okvirju E. L., vredno 24 K. — Vdova ga. Jozefa Tildnejeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 K in nekaj drobiža.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi jutri zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

* **Najnovejše novice**. Nevarno je zbolel švedski kralj Oskar. Napada ga splošna srčna slabost.

— Za predsednika republike Švice je zvezni svet izvolil za leto 1907. dosedanjega podpredsednika Müllerja.

— Češki pesnik Macher je zavrnil častno nagrado češke akademije znanosti za njegove najnovejše poezije, češ, da smatra nagrado za osebno žalitev.

— Časopisni papir za rublje je dobila dunajska „Länderbank“ od neke banke iz Varšave. Pismo je bilo pravilno zapečatenost, a mesto 50.000 rubljev so bili v njem odrezki ruskih časopisov.

* **O pokojnem nadvojvodu Otonu** poročajo madžarski časopisi, da je zapustil pismo na cesarja in svojega brata Frana Ferdinanda ter ju prosil, naj skrbita za njegova dva otroka, ki ju je imel z bivšo igralko Robinson. Cesar je imenoval za varuha otrokoma barona Chertka ter naložil za otroka 200.000 K. Brat Fran Ferdinand se za bratovo željo ni hotel brigati. Zatrjuje se, da je Robinson kot sestra Marta stregla nadvojvodu med zadnjo boleznijo, vsled česar prava soproga ni prišla blizu.

Telefonsko in urzujavno poročila.

Dunaj 14. decembra. Prezident gosposke zbornice karz Alfred Windischgraetz je prišel danes v parlament in je sklical gosposko zbornico na sejo v četrtek. Na dnevnem redu bo volilna reforma.

Dunaj 14. decembra. Predstojnik preddolnih uradov pri namestništvu v Lvovu, Vaclov Zaleski, je imenovan sekcijskim šefom v poljedelskem ministrstvu.

Dunaj 14. decembra. Uradni list prjavlja imenovanje princa Alojzija Liechtensteina deželnim maršalom nžjeavstrijskim.

Budimpešta 14. decembra. V proračunskem odseku avstrijske delegacije je danes vojni minister Schönaich povedal, da bo vlada prihodnje leto zahtevala zvišanje rekrutnega kontingenta, a samo v tisti meri, v kateri je avstrijski parlament to že sklenil, kateri sklep pa se ni mogel izvesti. Vest, da se okrog Beljaka zgrade velike utrdbe, je Schönaich proglasil za neresnično.

Petrograd 14. decembra. Pravosodni minister je predložil ministrskemu svetu jako postopen načrt tiskovnega zakona.

Berolin 14. decembra. Razpust nemškega državnega zbora je presenetil klerikalce v največji meri, kajti prjčakovali so, da poskusi vlada doseči z njimi sporazumljenja in da jim bo to bogato plačala. Časopisje priznava, da so v prvi vrsti pri odbitju klonjalnega kredita odločili Poljaki, ki so doslej vedno gasovali z vlado, zdaj pa s svojimi glasovi pomagali klerikalcem in socijalnim demokratom do zmage.

Pariz 14. decembra. Proti duhovnikom, ki so včeraj in danes maševali, ne da bi bili v smislu zakona to naznanili pristojni oblasti, se je uvedlo policijsko postopanje in bodo vsi kaznovani.

Umri so v Ljubljani.

Dne 12. decembra: Gabrijela Rus, de-
lavka, 42 let, Karlovska cesta 14, pljučnica.
Dne 13. decembra: Jožef Marinko,
mestni ubogi 84 let, Japljeve ulice 2, osta-
relost. — Josip Okorn, pomožni sluga,
33 let, Trnovske ulice 3, se je obesil. —
Peter Švigelj, posestnikov sin, 20 let, Cesta
v mestni log, se je obesil.

V deželni bolnici:

Dne 11. decembra: Fran Januš, pisar,
40 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem: 445 m. (redni) letni maksimum: 728,6 mm.

Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrarji	Nebo
13.	2. 11.	733,5	-0,1	sl. jug	oblačno
14.	7. 11.	724,3	-1,8	sl. jug	megla
	2. 11.	721,7	0,0	sl. jug	oblačno

Brednja večerajska temperatura: 0,6. —
maks.: 1,4. — Padavine: 0 mm 140.



Ivan in Marija Marchiotti naznan-
jata vsem sorodnikom, znancem in
prijateljem prežalostno vest, da je
danes naju, sestrice in bratce zapu-
stila in šla v večni raj

Celica

po kratki mučni bolezni v nežni
mladosti 9 mesecev. 4457

Ljubljana, 13. decembra 1906.

Brez posebnega oznanila.

Išče se poštna odpraviteljica

za štiri mesece. Nastop 1. januarja.
Plača po dogovoru. 4440 2

Ponudbe naj se pošljejo na „M.
H. št. 117“ poste restante, Ljubljana.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K.

Vedle ugodnega ogromnega nakupa se
odda za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
z močno zbitimi podplati, najnovjše oblike,
dalje par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5-50 K.

Za naročitev zadostuje dolgost
4455. Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Nemajajoče rad zamenjam

Hotel „Južni kolodvor“.

V soboto, dne 15. decembra
velik

KONCERT

Ljublj. društvene godbe
s pojedino domačih svežih
jetrnih, krvavic

in
mesenih klobas.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.
Točilo se bodo obde priljubljena vina
prodnentov gg. gospe vdove notarja
Vrška, Jurija Vrška iz Pišec, sod svet.
Ravnika, stot. Frid. Kavčiča iz
Sromelj i. dr.

A. Seidel,
hotelir.

4473

SUKNA

in modno
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian

tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franco.

Parna žaga DEGHENGI

v Ljubljani

išče

več zastopnikov

ki bi prevzeli nakup blodov proti
proviziji.

Gostilničarji v bližini železniških
postaj imajo prednost. 426-10

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3612 Cene zmerne. 23

Kupim vsako množino mleka, masla in svežega masla.

Ponudbe naj se pošljejo pod „Gas-
seta postale št. 409“ Trst.

Hotel „Ilirija“

Vsem prijateljem dobrih, doma
napravljenih

jetrnih, krvavic

in

pečenih klobasic

si ugotovim javljati, da se bodo danes,
v petek, 14. t. m. že dobivale.

V petek in soboto

velika

pojedina klobas.

Obilega obiska prosim z odličnim
spoštovanjem

Fric Novak,

hotelir

4460

Prva ljubljanska velika žgálnica kave Karel Planinšek Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava;
izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-
znanejšo zmesl.

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

3936 7

Dobra knjiga je najprimernejše in najcenejše božično darilo!

Knjigarna

L. Schwentner v Ljubljani

priporoča nastopne, elegantno opremljene knjige:

Krsnik Janko: Zbrani spisi. 4 zvezki. Elegantno v
platno vezani K 24.—, v pol francoski vezbi K 28.—. 4439-1

Trdina Janez: Zbrani spisi. 3 zvezki. Elegantno v
platno vez. K 10-90.

Jurčič Josip: Zbrani spisi. 10 zvezkov. Elegantno
v platno vez. K 20.—.

Levstikovi Zbrani spisi. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez.
K 27.—, v najf. vezbi K 31.—.

Tavčar Ivan: Povesti. 5 zvezkov. Eleg. v platno vez.
K 15.—, v polfranc. vez. K 21.—.

Stritar Josip: Zbrani spisi. 6 zvezkov, t. j. 2.—7. zv.
(1. zvezek je razprodan).
V platno vezani K 38.—, v pol franc. vezbi K 43-40.

Gospodična Posojila.

Zastopnik nekega dunajskega kre-
ditnega zavoda, ki je začelno v Ljub-
ljani, daje posojila v vsaki visokosti
brez predstojkov po 6 1/2 letnih obrestih
trgovcem, tovarnarjem in obrtnikom
vsake vrste. Stroga molčečnost zjamčena.

Ponudbe pod „Mirni denar“ na
anončni biro, Ljubljana. 4442 3

Razprodaje

ali prodajam narejene
obleke za gospode in
dame zaradi prošle se-
zije v 4448 2

polovično ceno.

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Kolodvorska restavracija.

Jutri

in vsako soboto

sveže domače

krvave in jetrne

klobase.

Točijo se priznane izborna dolenjska
vina posebno znano vino s Trške
gore (iz vinogradov prošle nove
meške), dalje štajerska in avstrij-
ska vina.

Na obilen obisk vabi z velespoštovanjem

Jos Sehrey,
restavracija

4290 3

Fran Zeman, Ljubljana

Poljanska cesta št. 24 in v tovarni pri živinskem sejmišču
št. 97 skladišče hvalno znanih gepeljnov, slamoreznih, klinj,
mlatilnic, motorjev za žage in mline, trombi in cevi za vodo-
vode ter vseh potrebnih za kmetijstvo. 3735-18

Nizke cene! Zajemeno blago!

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc,
Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo
mesto, Strazha-Toplice, Kočevje.
11-30 predp. dne. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec,
Salzburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo
mesto, Strazha-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž.
žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Ce-
lovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga,
Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo
mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel.,
Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta,
Kočevja.
11-15 predp. dne. Osebn. vlak iz Gorice
c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Linca,
Prage, Dunaja zahodni kolodvor.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Strazha-
Toplice, Novega mesta, Kočevja.
4-30 popoldne. Osebn. vlak iz Seletala,
Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka,
Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.
8-35 zvečer. Osebn. vlak iz Strazha-Toplice
Novega mesta, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Linca,
Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža,
Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.
11-34 ponoči. Osebn. vlak iz Pontabla,
Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predp. dne. Mešani vlak iz Kamnika.
6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Vabilo

občni zbor kranjskega društva za varstvo živali

kateri se vrši

dne 27. decembra t. l. ob polu 9. uri zvečer
v hotelu „pri Maliču“.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo o društvenem delovanju.
- 2.) Poročilo o blagajniškem stanju.
- 3.) Proračun za leto 1907.
- 4.) Volitev predsednikovega namestnika.
- 5.) Volitev odbornikov.
- 6.) Volitev računskih preglednikov.
- 7.) Rešitev stavljenih predlogov.

Ljubljana, dne 12. decembra 1906.

4452

Društveno predsedstvo.

Opomba: Pri nesklepčnosti občnega zbora ob pol 9. uri vrši se ob
dol 10. uri drugi občni zbor pri vsakem številu navzočih članov z istim
pnevnim redom.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2.000.000.—.

Rezervni zaklad K 200.000.

sprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2 %, ter je obrestje od dne vloge do dne vzdiga;
obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4 % na 4 1/2 %, začeti s 1. novembrom t. l. 3-143

Rentni davek plača banka sama.